

LO PENSAMENT

ÓRGANO DE LA SOCIETAT CORAL EUTERPENSE LA ERATO

FIRAS DE SANTA CREU DE 1895 EN LA SOCIETAT CORAL "LA ERATO"

La Junta Directiva de aquesta Societat invita a n' els socis y á las familias d' ells, á las funcions que tindrán lloch en els salons de «LA ERATO» durant las firas de Santa Creu, bax els programus que 's publican á continuació.

Figueras 1 de Maig de 1895.

P. A. D. L. J. D.

El Secretari,

Joan Burgas Caberner.

Direcció Artística: D. JOSEPH CODINA TARRÉS
ORQUESTA 16 PROFESSORS ○ CORO 40 EXECUTANTS

Dia 3, á la una de la tarde,
BALL DE FIRA
PROGRAMA

1. ^a Part	2. ^a Part
WALZ	WALZ
AMERICANA	SCHOTICHS
SCHOTICHS	MAZURCA
MAZURCA	PILÉE
ESPANYOLA	RIGODÓN
RIGODÓN	AMERICANA
AMERICANA	WALZ.

A las 10 de la nit,
GRAN BALL DE SOCIETAT

PROGRAMA

1. ^a Part	
WALZ	<i>El Garnit.</i> Burés.
AMERICANA	<i>Aragonesa.</i> Burés.
SCHOTICHS	<i>Los Intérpretes.</i> Burés.
MAZURCA	<i>Ausencia.</i> Codina.
ESPANYOLA	<i>La Saltarina</i> Ferrer.

RIGODÓN	<i>Los Exploradores.</i> Cotó.
AMERICANA	<i>La Playa.</i> Burés.
WALZ	<i>Decano.</i> Burés.
2.ª Part.	
WALZ	<i>Lo Noy de Tona.</i> Burés.
AMERICANA	<i>Melancólica</i> Burés.
SCHOTICHS	<i>Los Señoritos.</i> Burés.
MAZURCA	<i>Crémme.</i> Codina.
PILÉE	<i>El Torero.</i> Ferrer.
RIGODÓN	<i>Los Madrileños.</i> Burés.
AMERICANA	<i>Delicias del Edén.</i> Espinosa.
WALZ	<i>Bailarina.</i> Burés.

Dia 4, á las 10 de la nit,
GRAN CONCERT-BALL

PROGRAMA

1.ª Part

1. Sinfonia, <i>Le secret de la Reine.</i>	Thomas.
2. Coro, <i>La Primavera.</i>	F. Serra.
3. Fantasia de flauta sobre motius de <i>Adtila.</i>	N. N.
4. Coro, <i>Pe'l Juny la falç al puny.</i>	Clavé.
5. Fantasia de Violí.	Alard.
6. Coro y orquesta, <i>La Maquinista</i>	Clavé.

2.ª Part

WALZ	<i>Jai Alai.</i>	Cotó.
AMERICANA	<i>Ensueños.</i>	Cotó.
SCHOTICHS	<i>El Cadete.</i>	Cotó.
MAZURCA	<i>La Brújula.</i>	Cotó.
PILÉE	<i>El Torero.</i>	Ferrer.
ESpanyOLA	<i>La Bastilla.</i>	Ferrer.
RIGODÓN	<i>Autonomistas.</i>	Burés.
AMERICANA	<i>Almíbar.</i>	N. N.
WALZ	<i>El Ranchero.</i>	Cotó.

Dia 5, á las 3 de la tarde.

BALL DE COSTUM DELS DÍAS FESTIUS

PROGRAMA

1. Part

WALZ
AMERICANA
SCHOTICHS
MAZURCA
PILÉE
AMERICANA

2. Part.

MAZURCA
SCHOTICHS
ESpanyOLA
AMERICANA
RIGODÓN
WALZ

A las 9 de la nit.

PROGRAMA

WALZ
AMERICANA
SCHOTICHS
MAZURCA
ESpanyOLA

AMERICANA
RIGODÓN
PILÉE
SCHOTICHS
WALZ.

Día 6, de una á 4 de la tarde,

SARDANAS LLARGAS,

frente als locals de la Societat.

LA SUPERSTICIÓN

No hi ha dupte que, ab tot y estar casi al final del sigle dinové, 'l sigle de la llum eléctrica y las truytas á la francesa, del telégrafo y l'estancament dels mistos, las ideas supersticiosas continúan encare mol arreladas en bona part de individuos de la especie humana.

Sembla estrany que axi succehexi, y no obstant no hi ha res més cert y probat.

Y no cregan que siga sòls el sexe que 'n di-hém *débil* el qui creu en tals *fatillerias*, y que tan sòls sigan las classes ignorants ó menos ilustradas de la societat las únicas propensas á partir de aquexas manias. ¡Ca! Nò, senyors, nó. Que també hi ha en el sexe *fort* y bigotut home

que 's te per instruhit, y ab tot y axó creu de bona fe que una casualitat qualsevol pot predir els fets que deuen succehirse en el pervindre d' una persona y dirli més ó menos indirectament que dins curt temps se li ha de morir la sogra (si es que 'n gasta) ó ha de trovar alguna bossa de cuyro, plena d' alló que 'n diuhen monedas d' or, dessota de un rejol de la cuyna.

Exemple al *canto*.

Temps arrera, quan la Societat de la Sanch rifava cada any dos d' aquells animals que quan son morts de la seva carn s' en fa botifarras, un vehi meu, que 's guanyava la vida exercint de sastre de robas vellas, no passava any en que no comprés un parell de billets d' aquell sorteig.

Velshi aqui que un dia, prenentse la molestia de pujar 60 esglahóns, (diferencia que va de la entrada hont éll treballa al quart pis en que visch jo), el meu vehi me comparex tot alarmat y 'm diu lo següent, parlant mitj palpissot y bufant á consecuencia de la fatiga que li causà la ascensió:

—¡Ay, vehi, quina sórt he tingut! He trencat la porrona, plena de vi, de modo que no n' he pogut aprofitar ni una gota.

—Be, home, be; ¿y d' aixó 'n diu sórt?

—Si senyor, si; vessà vi es sórt; vaya si ho es; ja veurà com aquest any jo trech els porchs (ab perdó sia dit) de la Sanch; tinch dos billets y havéntsem vesat lo vi, créguim, es com si ja 'ls tingué á casa: ¡quina alegria!

—Pero home de Deu, escolti: ¿que també es senyal de sórt trencar vidre? perque vosté ha trencat la porrona...

—Oh, axó si que no ho sé; lo que sé es que lo de vessar vi es cosa mol bona, y encare que no tinch diners pera anarne á comprar un altre petricó, no 'm dol, y ab molt gust al darrera de las monjetas bullidas hi beuré un tragué d' aygua.

—Bon profit li fassi: pero tinga en compte que la porrona y 'l vi 'ls ha ben perdut, y que 'ls tócinos de la Sanch algú 'ls ha de traüer, trenqui ó no trenqui porronas, vessi ó no vessi vi.

Passaren alguns dias, y la Congregació de la Sanch verificà 'l sorteig, sortint premiats dos números que no eran els del supersticiós sastrinyol.

—¿Y donchs—li vaig dir jo.—com s' esplica axó?

—No me 'n parli, home, no me 'n parli; que l' altre dia 'm va passar un fet del que me 'n recordaré tant com visca. Acabava jo d' arreglar una levita d' un pobre mestre d' estudi, á cosa de las set del vespre; vaig sopar y me 'n vaig anar al llit, buscant en éll la necessaria compensació á las fatigas del dia; apenas havia conciliat el son, quan me vaig posar á somniar, y lo qu' es mes horrible, á somniar bous; un bou negre, ab unas banyas mol refiledas, com las d' un diable, m' empaytava; jo prou corria boig, desesperat, á tot córrer, pero ¡ay! era inútil, l' animal m' anava á atrapar; de sas banyas á la meva esquena hi

havia mol poca distancia... d' un moment al altre t' enforquilla, deya jo entre mi... Mes de promte se 'm va ocórrer una idea salvadora; enfilarme á la rexa de la primera casa que 'n tingués, y desde allí dexar passar la banyuda bestia. Dit y fet; ne trovo una, allargo 'l brás pera amarrarme als barrots... y lo que vaig agafar era 'l llum de ganxo, ple d' oli, que al anarmen al llit havia dexat penjat en la cantonera. Somniar bous y vessar oli, *veliaquí* la meva desgracia; que á no ser axó, ja li asseguro jo que l' haguera convidat á vosté á un sopar de botifarras y llonsas de tocino.

Dos mesos después de lo que acabo de relatar, nostre home se posá malalt, no sé si del sentiment que d' éll s' apoderá per haber vist á impulsos del vent de la fatalitat esmicolarse l' hermos castell de cartas que havia axecat, de manera que 'ls metjes van dir que d' aquella *no 'n sortiria*.

Efectivament, el *giralevitas*, com jo li deya, un fret mati del mes de Janer s' en aná á donar memorias al celestial porter del cap pelat y blancas barbas.

¡Pobre home! va fer una mort com un pollet, (lo *giralevitas*, no San Pere.)

Encare no feya mitja hora que havia donat l' últim badall, quan va pujar la vehina del segón pis, diguentme ab veu de grill costipat:

—Vaja, *aveyam* si are tampoch creurá vosté ab axó de la *malastrugancia*; feya dos dias que una óliva, posada dalt del teulat, no parava may: ¡xut!... ¡xut!... Alguna desgracia timdrém, vaig dir jo entre mi *màteixa*; ¿el *giralevitas* está malalt? Vaja, que li prenguin la mida, viurá molt poch... Aquella malehida óliva may callava; además la vehina del tercer, que te una gallina negra, al punt de la mitja nit, canta que cantarás igual que si fora un gall ó un sereno *oficial*; ¿vol una prova més clara de que aquestas bestiolas son sers misteriosos, portavéu del més sinistre dels fats, que pressenten y anuncian tot lo que de dolent ha de passar en una casa?

—Miri, á mi tant me fa que aquestas ó altres bestias (y consti que no parlo per vosté) cantin ó no cantin; desde que 'l mon es mon—y deu fer molts anys que ho es perque hasta 'ls savis n' han perdut el compte —xisclin ó no xisclin las ólivas, cantin ó no cantin com els galls las gallinas, per lley natural tot mor, tot de moment desaparex pera transformarse en altre materia; y axó de la *malastrugancia* son romansos y vi de vuit.

—Lo que vosté es, un incrédul y un testarut, que palpa las cosas y nega que tingan forma; vaja, que quan se posa una ceva al cap li grilla, y fins li posa arrels y hasta li grana. ¡Miri! ¡miri! Aquí... paret amunt... puja una aranya negra, grossa y peluda; me 'n vaig, perque entre dos que veuhen un animalot d' aquestos, es segur que á no tardar han de tindrer rahóns.

Y, efectivament, las rahóns las tingué ella al arribar á son pis, ahont ab *rahóns* ben claras y contundents li demostra son marit que més que de fer petar la *claca*, devia ocuparse en escumar l' olla del dinar y en parar taula.

FREDERICH GIRONELLA.

A MA ESTIMADA

«Estimeuse uns ab altres» digué Cristo.
»L' amor deu ser lo llas universal;
»Si ab pau y dolsa unió desitjéu viurer,
»estimeuse, uns ab altres, sens rival.»

Vritats evidents son eixas paraulas,
vritats que ningú may podrá desfer;
no obstant hi ha qui ab cinisme inverossimil
diu qu' es pecat l' amor, perque es plaher.

¿Plaher y tot, l' amor no pot sér noble?
¿Es dir que 'l goig, la ditxa que 'l cor sent
quan pensa ó quan contempla á son objecte,
no es dable pe'l que estima verament?

Deixa, amor meu, que digan lo que vulguin
els hipócritas, vils calumniadors.
Nostre amor es de l' ayma pura essencia,
l' espill mes acabat dels grans amors.

LLUIS.

RALLAS CURTAS

Abans, quan te mirava,
¡lo que patia!
¿Per qué are, quan te miro,
sóls me fas riurer?

JOSEP PALAHÍ.

CUENTO

Visitant el taller de un escultor de reconeguda fama, em deturo devant del busto de una dona de mitja edat:

—¿Es algún encàrrech?—pregunto al artista.

—Representa á la meva sogra—contesta—y el faig servir per modelo en els panteóns de familia.

AXUT.

A UNA SENYORETA DE LA ERATO QUE TE L' ESPECIAL GUST DE POSARSE 'L MEU BARRET

Simpática senyoreta,
(dispensi l' atreviment):
si no li ve malament
hem de parlá una estoneta.

No es res de importancia, no;
pot estar sense cuydado,

que no li daré un enfado;
vull ferli... una observació.

Y també alguna pregunta;
perque ab vosté 'm passa un cas
qu' es un cas com un cabàs,
pro un poch diferent: te punta.

Jo 'ls diumenges, vaig mudat,
y, bo ó dolent, duch barret;
portar barret, es un dret
que may me l' han disputat.

Jo, 'ls diumenges, també ballo;
y com que dins del saló
s' hi sent molt, pro molt caló,
me trech el barret, y callo.

Pro vosté, qu' es mol *tremenda*,
quan estich ballant, ¿qué fa?
¿Creu que no la vaig *filá*?
Se posa la meva *prenda*.

Y se la posa en el cap,
y riuhen tota la *colla*;
es clar, ¿si sembla una ampolla
y 'l meu barret sembla 'l tap!

Cregui que no li está be;
quan el barret s' encasqueta,
fa una cara de *maleta*
de lo més lleig y *fulé*.

¿Vosté *barret*? Vaa, dona,
tréguisho del cap axó;
li estaria molt milló
barretina, ¡tal com sona!

Veji, donchs; busqui un pagés
que li dexi de bon grat,
y tot quedarà arreglat
y no n' hem de parlar més.

Vosté es mol guapa, li juro,
y tot se li pot dexar;
¡pero comensi á pensar
que el barret me costa un duro!

Y com que no 'n tinch cap mes,
si juganhi me l' espatlla
ja se m' ha espatllat el gratlle:
no tindré barret, ni res.

Ja veu que aquest perjudici
no es just que me l' ocasioni;
no podrá dir qu' enrahoni
perque si, ó 'm quexi per vici.

¿Vosté ho creu axi. vritat?
Donchs cuidado ab el barret;
no 'l toqui més, que 'l pobret
ja está prou *atropellat*.

Perque si ab éll juga gayre,
y com una fava hi riu
fentli 'l *tall*, desfentli l' *niu*
y hasta ¡horror! tirantlo enlayre,
no crech que 'm pugui aguantar,
y diré alló... sab, alló
que sóls sabem vosté y jo
y 'l altre que s' en va anar.

Si, si; s' ha acabat el *broquil*;
el meu barret, es ben meu,
y ho *xerro* tot ¡com hi ha Deu!
si m' el toca; ¡tóquil! ¡tóquil!

Res més me resta que dirli;
als peus de vosté, senyora;
disposi de mi á tot-hora
per lo que puga servirli. (1)

Jo.

(1) Pro no m' toqui més el barret.

Gacetilla.

En la nit del día 17 del passat

Abril, els Salóns de «Erato» vejérense honrats ab la visita de dos numerosas comissions de catedràtics y alumnes francesos y espanyols, procedents de Olot, á quin punt s' havian dirigit en expedició científica.

La comissió espanyola la componian el catedràtic de la Universitat de Barcelona D. Odón de Buen, el Sr. Marsal, secretari de la Facultad de ciencias de la mateixa Universitat y vinticinch estudiants de las distintas Facultats.

La expedició francesa, que estava composta de bon número d' alumnes, entre élls varios rumáns y rusos, la presidían los senyors següents:

Mr. Deperet, prof. en la Facultad de Ciencias de Lyon; Mr. Fiahault, prof. en la Facultad de Ciencias de Montpellier; Mr. Boutan, prof. en La Sorbona, de Paris; Mr. Pruvot, id. en la id. de Grenoble; M. Rambaid, prof. de Historia en la Facultad de Lletres de Paris; Mr. Guitel, jefe de traballs pràctichs en el Laboratori de Roscoff; Mr. Robert, preparador en el Laboratori de Banyuls; Mr. Petit, jefe de traballs pràctichs en la F. de Ciencias de Burdeos; Mr. Guiard, preparador en la F. de Ciencias de Paris; Mr. Lanceplaire, id.; Mr. Perrault, jefe de traballs en la escola de Farmacia de Paris; Mr. Lutz, preparador en la mateixa; Mr. Perrier, preparador en la F. de Ciencias de Grenoble; Mr. Gilbert, id. en Clermont-Ferrand; Mr. Labbé, conservador en el Museo de La Sorbona, de Paris; el Dr. Racovitza, de Rumanía, y Mr. Pascal, reputat farmacéutich de Banyuls-sur-Mer.

La comissió científica franco-espanyola fou obsequiada per «Erato» ab cafés, licors y cigarros, y en obsequi á la mateixa nostra Corporació Coral cantá «La Marsellesa», que fou rebuda ab indescriptible entusiasme, y «Los Pescadors», que fou mol ben executada y aplaudida.

El president señor Amat doná la benvinguda als vistantes, improvisant un breu discurs quina nota dominant fou la fraternitat de tots els pobles y la germanó entré la Ciencia y 'l Treball.

Los senyors de Buen y Bofill (D. Joan M.), feren també us de la paraula, y abdós tingueren expressions oportunas y felissas, comparacions hermosas de la Ciencia que crea y del Treball que porta á cap las més colosals creacions del saber humá.

Terminat que hagueren dits senyors els seus discursos, el President doná per acabada aquella festa fraternal, que fou coronada per vivas á España y á Fransa, dexantse reflectir en mitj del entusiasme que reynava l' esprit de germanó que unex á dos pobles separats per convencionals fronteras.

La festa celebrada 'l día 17 de Abril en la societat «Erato», es de aquellas que la memoria ne guarda sempre grat recort.